

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради

Заклад вищої освіти	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Освітня програма	17652 Прикладна фізика
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	105 Прикладна фізика та наноматеріали

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради

20.11.2025 р.

Справа № 1525/АС-25

Галузева експертна рада Е II Фізика, математика, статистика (10 Природничі науки. 11 Математика та статистика) у складі:

Мартинюк Ольга Василівна – головуючий,

Андрусяк Іванна Володимирівна,

Гаврюшенко Дмитро Анатолійович,

Гасюк Іван Михайлович,

Лень Євген Георгійович,

Мінакова Ксенія Олександрівна,

Самойленко Валерій Григорович,

за участі запрошених осіб:

Галай Володимир Володимирович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	17652
Назва ОП	Прикладна фізика
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	105 Прикладна фізика та наноматеріали
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 7, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

ЕГ розкриває мету ОП та встановлює, що вона "в повній мірі корелює з місією та стратегічними цілями ВНУ імені Лесі Українки в напрямку створення, зберігання та поширення знань у природничій, суспільній, соціальній, гуманітарній і технічній наукових сферах та галузях охорони здоров'я і національної безпеки", але не констатує відповідності ОП підкритерію 1.3. ГЕР констатує відповідність ОП підкритерію 1.3 та поширює відповідність на згадувану в меті інноваційність підходів, яка також є складовою Стратегії розвитку ЗВО (<https://is.gd/q22kzr>) та Стратегії розвитку Волинської області (<https://is.gd/zxoDE4>). Повне розкриття потенціалу, обумовленого створенням умов для інноваційної діяльності, могло б зробити інноваційними позитивні практики даної ОП. На жаль, інноваційність розуміється переважно в сенсі новизни, а тому залишається лише ознакою сучасності мети ОП та вищезгаданих Стратегій.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ЕГ цілком задовільно розкриває тісний зв'язок ОП з сучасними тенденціями розвитку науки, ринку праці, регіону тощо. ГЕР констатує відповідність ОП підкритерію 1.5. Однак, з огляду на аналіз п. 1.3, ЕГ не розкриває аспект, пов'язаний з інноваційною діяльністю, який ГЕР розкриває нижче та в рекомендаціях. Основою розвитку, науки, технологій, економіки, соціальної та військової сфер має стати інноваційність підходів до розв'язання відповідних задач. Сучасні уявлення про складний мережевий характер (зі зв'язками та вузлами різного типу) виникнення, підтримки та розповсюдження інновацій у різних сферах потребують викладання цих знань ЗО, орієнтованим на роботу в інноваційних середовищах, для створення таких середовищ, організації їх ефективної діяльності та підвищення вірогідності прийняття інновацій професіоналами, бізнесом та суспільством. Обізнаність з підходами до інноваційної діяльності є лише підґрунтям для пошуку власного шляху, значну увагу варто приділити набуванню практичного досвіду ЗО шляхом його долучення до процесу створення нового: від ідеї до реалізації. Сформулювати необхідні навички експериментування, пошуку нових рішень, аналізу невизначеності можливо лише завдяки ранньому залученню студентів до наукових і проектних робіт, до участі в міждисциплінарних дослідженнях, конкурсах стартапів, роботі з відкритими даними, що лише частково відображено в ОК за даною ОП, оскільки відповідний РНО4 (Знаходити прогресивні та інноваційні рішення проблем при розробці та реалізації наукових і прикладних проектів) не забезпечується в ОК 3 (Методологія та організація наукових досліджень у галузі), ОК 14

(Переддипломна практика із написанням кваліфікаційної роботи) та ОК 15 (Кваліфікаційна робота) (див. в ОПП 6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (РН) відповідними освітніми компонентами освітньо-професійної програми). Недолік за критерієм 1, зазначений ЕГ, не є суттєвим, оскільки недостатня поінформованість фокус-групи випускників щодо можливостей впливу на вдосконалення ОП не є ознакою повної необізнаності даної групи стейкхолдерів та їх неспроможності вливати на якість ОП, тим паче, що у п. 8.3 Звіту ЕГ стверджується, що "під час перегляду ОП у 2020 році було враховано рекомендацію випускника (Германюка Ю. В., інженера-технолога СП ТОВ "МодернЕкспо") щодо запровадження до переліку вибіркових дисциплін комп'ютерне програмування".

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ЕГ констатує, що суттєвих недоліків за Критерієм 2 не виявлено, проте вірно відмічає несуттєвий недолік про "відсутність в описі ОП форм здобуття освіти за ОП та розрахункових строків виконання ОП за кожною з них, що регламентоване Законом України «Про вищу освіту», який може бути легко усунений під час чергового перегляду ОП. При цьому до несуттєвих недоліків варто додати, що Відомості про самооцінювання (і звіт ЕГ) не містять інформації щодо підготовки ЗО до самостійного аналізу та встановлення закономірності суспільних процесів, що необхідно додати до п. 2.2 при доопрацюванні ОП.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

У звіті ЕГ зазначається, що "Формування груп для вивчення вибіркових освітніх компонентів відбувається, враховуючи мінімальну чисельність здобувачів освіти у групі. У разі неможливості формування спеціалізованої групи таким здобувачам освіти надається змога здійснити повторний вибір у системі із переліку освітніх компонентів, групи на вивчення яких уже сформовані." При цьому, групи, що формуються для вивчення ОК за вибором, за правилами, викладеними в Положенні про порядок формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачів освіти ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/uylivz>) та на сайті ЗВО (<https://vnu.edu.ua/uk/educational-programs/fizyka-ta-astronomiya-plan-zatv-2024r>), мають складатися не менше ніж з 7 осіб, але зараз на першому курсі магістратури за даною ОП лише 2 ЗО. Отже, за наявними правилами група не може бути сформована і їх необхідно змінити до наступного циклу вибору ОК. Крім того, алгоритм вибору ОК у разі затримки рішення з поважних причин не враховує випадок, коли поважні причини спливають не на початку семестру, а в його середині або наприкінці, наприклад, після здачі модуля(ей). Отже, потрібно встановити часові обмеження на вибір ОК та/або визначити процедуру ліквідації академічної заборгованості через несвоєчасний вибір.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ГЕР в цілому підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та

програмним результатам навчання

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ЕГ вірно визначає, що ОП сприяє досягненню цілей сталого розвитку через набуття здобувачами освіти відповідних компетентностей, однак, з огляду на п.1.3, варто розширити перелік ОК, в яких приділяється більше уваги інноваціям, та розширити їх зміст (див. рекомендації).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабусу)

ЕГ зробило зауваження щодо відсутності на час перевірки силабусу ОК15 «Кваліфікаційна робота» (<https://shorturl.at/gixUe>) у вільному доступі. На час роботи ГЕР дане посилання вже працювало, тому це зауваження можна зняти.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність експертів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

ЕГ зазначає в якості позитивної практики системну роботу, що проводиться в університеті, щодо популяризації академічної доброчесності. ГЕР цілком підтримує цей висновок та пропонує до позитивних практик віднести значну кількість годин, відведених на лабораторні роботи, в багатьох дисциплінах з циклу професійної підготовки магістрів. Відмічений ЕГ недолік щодо незбереження деяких "актів перевірки на плагіат кваліфікаційних робіт магістрів" ГЕР вважає таким, що порушує автономію ЗВО, оскільки жодним нормативним документом строки зберігання актів перевірки робіт на плагіат не регламентовано.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

ЕГ віднесла до позитивних практик: 1. Потужний кадровий склад, залучений до реалізації ОП; 2. Розвинену систему матеріально-морального заохочення викладацької майстерності та професійного зростання. ГЕР цілком погоджується з позитивною практикою 2, але вважає, що зроблене ЕГ цілком слушне зауваження про "необхідність дотримання вимоги щодо наявності 5 статей усіма НПП, зокрема, і тими, що забезпечують ОК з циклу загальної підготовки", хоч і не є суттєвим, робить недоречним згадування позитивної практики 1.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

ЕГ констатує у звіті "відсутність формальної (узагальненої) інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми. До того ж, відсутня затверджена процедура збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми" та формулює відповідні рекомендації: "протягом другого семестру 2025-2026 н.р. формалізувати процедуру збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП минулих років". ГЕР вважає, що зауваження і рекомендації ЕГ порушують право ЗВО на автономію, оскільки і неформалізовані процедури цілком задовольняють процесу реалізації ОП. Однак ЗВО варто з метою полегшення сприйняття інформації структурувати представлення великої кількості даних, що збираються під час опитувань.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР цілком підтримує результати аналізу даного підкритерію, наведені у звіті ЕГ.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ГЕР має додати до звіту ЕГ, що на сторінці світу (<https://is.gd/A2OMgE>), присвяченій громадському обговоренню, присутні всі зазначені у звіті документи, але без зазначення дати викладання обговорюваних документів на сайт та дати (орієнтовної) їх затвердження, що не дозволяє чітко відстежувати вимогу критерію 9.2 щодо мінімального часу (один місяць) на обговорення. Цим несуттєвим недоліком (бо за наявності навичок пошуку та аналізу інформації в Інтернеті дати створення та прийняття документів можна, в принципі, встановити) потрібно замінити недолік поданий ЕГ за критерієм 9 (див. п. 9.3), як і відповідну рекомендацію ЕГ слід замінити на рекомендацію ГЕР (див. рекомендації).

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Недолік та відповідна рекомендація ЕГ щодо версії сайту для осіб з порушеннями зору не є виправданими, оскільки відповідні функції забезпечує розробник браузерів, а не розробник сайтів ЗВО.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувавати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми

ГЕР погоджується з рекомендацією ЕГ за критерієм 1. Однак ГЕР вважає за необхідне довести до відома укладачів ОП та очільників ЗВО, що питання інноваційності розв'язання будь-яких задач вимагає більш глибокого розкриття проблеми інновацій в сучасному світі, ніж проста орієнтація на новизну методик та актуальність тем досліджень. ПО може набути інноваційного характеру позитивних практик (часові обмеження тут недоречні, оскільки це питання формування стратегії, а не тактики досягти мети ОП в її повному обсязі), якщо додати до ОК 1, 4, 9, 13, 14 ознайомлення з методами організації інноваційних середовищ та способів їх створення та занурення в них здобувачів освіти (ЗО), наприклад, за книгою Centola, Damon. How Behavior Spreads: The Science of Complex Contagions. Princeton, NJ: Princeton University Press, 2018. / Чентола, Деймон. Закони соціального зараження: 7 стратегій зміни громадської думки та поведінки. Київ: КНТ, 2024. ISBN 978-611-01-3411-8. При цьому потрібно врахувати, що студент має сам пережити процес створення нового, від ідеї до реалізації, тобто бути долученим до інноваційної діяльності, а не бути лише обізнаним з підходами до неї. У разі внесення відповідних змін в ОК, вони також мають бути відображені в Матриці забезпечення програмних результатів навчання (РН) відповідними освітніми компонентами освітньо-професійної програми в ОП в комірках на перетині РНО4 та ОК 3, 14, 15, які відповідають методології та організації наукових досліджень у галузі та підготовці та захисту дипломної роботи, яка разом з практиками є основним способом долучення студента до інноваційної діяльності, як це і зазначено в Положенні про випускні кваліфікаційні роботи (проєкти) (<http://surl.li/bcrsoo>), а також про долучення ЗО до інноваційних практик має бути сказано в Положенні про проведення практики здобувачів освіти ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/kkbxph>).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

ГЕР погоджується з рекомендацією 1 ЕГ, але заперечує рекомендацію 2, як таку, що порушує принципи автономії ЗВО. Натомість ГЕР додає нові рекомендації. 2. Оскільки в Самооцінюванні та Звіті ЕГ не відображено підготовку ЗО до самостійного аналізу та встановлення закономірності суспільних процесів, укладачам ОП необхідно додати цю інформацію до п. 2.2 при черговому доопрацюванні АС. 3. Начальнику навчального відділу ЗВО разом з укладачами ОП переглянути до квітня 2026 р. правила формування груп з урахуванням воєнного стану та демографічної кризи в Україні та внести зміни в Положення про порядок формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачів освіти ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/uylivz>), відобразити їх на сайті (<https://vnu.edu.ua/uk/educational-programs/fizyka-ta-astronomiya-plan-zatv-2024r>), щоб зняти обмеження у 7 осіб в групі. 4. Розробникам ОП до чергового кола вибору ОК, потрібно встановити часові обмеження на вибір ОК та/або визначити процедуру ліквідації академічної заборгованості через несвоєчасний вибір (з поважних причин).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

ГЕР цілком підтримує рекомендації ЕГ.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

ГЕР підтримує першу рекомендацію ЕГ, а саме, "Гаранту ОП активніше залучати здобувачів освіти до участі в програмах академічної мобільності". При цьому ГЕР повідомляє, що друга рекомендація - "відповідальній особі до

01.04.2026 р. встановити вільний доступ до силабусу ОК15 «Кваліфікаційна робота» на сайті університету" - втратила актуальність, оскільки посилання зараз працює.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Оскільки ГЕР вважає недолік, зазначений у звіті ЕГ щодо незбереження деяких "актів перевірки на плагіат кваліфікаційних робіт магістрів" таким, що порушує автономію ЗВО (законодавчо ці строки не регламентовано), тому рекомендація ЕГ щодо виправлення цього недоліку має бути зміненою. Так, ГЕР рекомендує укладачам ОП та науково-методичній комісії інституту до кінця осіннього семестру 2025 року визначити та оприлюднити чітку та прозору процедуру нарахування додаткових балів ЗО за даною ОП, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт тощо, що необхідно для укладання стипендіального рейтингу.

Критерій 6. Людські ресурси

ГЕР цілком підтримує рекомендації ЕГ, окрім останньої, а саме, "Керівництву інституту і кафедри розглянути можливість щодо залучення до освітнього процесу також і роботодавців, а не лише професіоналів-практиків та експертів галузі", оскільки серед викладачів вже є один з роботодавців - Юхимчук В.О., професор, доктор фізико-математичних наук, керівник відділу оптики і спектроскопії Інституту фізики напівпровідників імені В.Є. Лашкарьова НАН України, "який проводить лекційні заняття з ОКЗ".

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

ГЕР не погоджується з рекомендацією ЕГ, а саме, "ЕГ рекомендує ЗВО посилити інформування здобувачів вищої освіти щодо можливості безкоштовного користування інфраструктурою ЗВО, зокрема басейном, спортивним комплексом тощо", оскільки ЕГ не доведено, що потрібно посилити заходи щодо інформування ЗО щодо можливостей безкоштовного користування інфраструктурою ЗВО. Натомість ГЕР зазначає, що сам ЗВО у Самооцінюванні зазначив потребу у "необхідності покращення окремих складових матеріальної бази для використання в освітньому процесі на ОП", що і може бути йому рекомендовано за наявності у ЗВО необхідних ресурсів.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

ГЕР вважає, що рекомендації ЕГ "протягом другого семестру 2025-2026 н.р. формалізувати процедуру збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми та забезпечити узагальнення інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП минулих років" порушують право ЗВО на автономію, оскільки і неформалізовані процедури цілком задовольняють процесу реалізації ОП. Однак ЗВО варто з метою полегшення сприйняття інформації структурувати представлення великої кількості даних, що збираються під час опитувань.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендація ЕГ щодо версії сайту для осіб з порушеннями зору не є виправданою, оскільки відповідні функції забезпечує розробник браузерів, а не розробник сайтів ЗВО. Натомість, на сторінці сайту, присвяченій громадському обговоренню, де розміщено всі викладені на обговорення документи, задля чіткого відстеження вимоги підкритерію 9.2 щодо мінімального часу (один місяць) на обговорення ГЕР рекомендує відповідальному за наповнення сайту додати до квітня 2026 відповідну інформацію про дати викладання на сайт обговорюваних документів та дати (орієнтовні) їх затвердження.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	ГЕР ЕП ID 17652.xlsx	LvMhQopZu9QnCOjDHidwssy+LeNxzLqLvztuJjKa1v s=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

МАРТИНЮК ОЛЬГА ВАСИЛІВНА